

GEMEENTE **TEN BOER**

VOORSTEL AAN B&W

Datum:	06-10-2016	Betreft ingekomen stuk van:	Reg.nr.	
Onderwerp:	Kansen voor jonge kinderen in Ten boer			
Opsteller:	Monica Mulder			
Afdeling:	DMO	d.d.	paraaf.	
Voor akkoord:	Beleidsregisseur			S B W W
Voor gezien:	Secretaris			Akkoord
Voor gezien:	Portefeuillehouder			Bespreken
				V.k.a.
Andere betrokken beleidssectoren: ☐ ja ☐ n.v.t.	Naam (ini.)	d.d.	Paraaf	Datum B&W vergadering:
Beleidsregisseur Welzijn				Agendapunt:
Beleidsregisseur Ruimte				
Beleidsregisseur Publiekszaken & Dienstverlening				
Advies:				
Bestuursopdracht: Kruis aan wat van toepassing is	☐ Nee ☐ Ja (Zie volgende pagina voor details)			
Kostendekking:	Budget peuterspeelzaalwerk is opgenomen in de begroting van 2017 en de meerjarenraming			
Handtekening controller:				
Besluit:	<p><i>Het college besluit:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In te stemmen met de uitvoering van het beleidskader 'kansen voor jonge kinderen in Ten Boer'; 2. De Raad voor te stellen: <ol style="list-style-type: none"> I. M.i.v. schooljaar 2017-2018 een harmonisatie van voorschoolse voorzieningen door te voeren en daarmee de kwaliteitseisen van het peuterspeelzaalwerk gelijk te trekken aan de kwaliteitsregels voor de kinderopvang; II. Een subsidiestelsel in te voeren, waarbij per kind per uur subsidie wordt verstrekt, voor kinderen van wie de ouders geen gebruik kunnen maken van de rijksregeling (wet kinderopvang); III. De daartoe benodigde middelen beschikbaar te stellen conform het subsidieplafond voor het peuterspeelzaalwerk dat is opgenomen in de begroting van 2017 en de meerjarenraming; IV. De rijksmiddelen voor het peuterspeelzaalwerk voor 2016 (€ 6.611), over te hevelen naar 2017 en de begroting hierop aan te passen. 3. Het raadsvoorstel daartoe vast te stellen. 			
Aanwijzingen voor de uitvoering:				

Inleiding

De gemeente Ten Boer subsidieert al jaren het peuterspeelzaalwerk en voorschoolse programma's (vve) voor doelgroepkinderen. De gemeente heeft ook voor de toekomst de ambitie om alle peuters een goede start op de basisschool te geven en daarvoor de kans te bieden om een voorschools programma te volgen.

Een nieuw wettelijk kader geeft de mogelijkheden om deze ambitie waar te maken. Het rijksbeleid gericht op de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk verandert. Dit nieuwe beleid moet ertoe leiden dat meer peuters een betere basis krijgen. De gemeente Ten Boer ontvangt vanaf 2016, gefaseerd, extra middelen van het rijk om meer peuters te bereiken. Daarnaast worden de kinderopvang en peuterspeelzalen verder geharmoniseerd/ gelijkgeschakeld. Deze harmonisatie van voorschoolse voorzieningen berust op drie pijlers, namelijk:

- Het versterken van de pedagogische kwaliteit (minimaal niveau 2¹)
- Één kwaliteitskader voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven en;
- Één financieringsstructuur voor werkende ouders. Hierbij gaan tweeverdienersgezinnen naar de toeslag kinderopvang en blijven kostwinnersgezinnen aangewezen op het gesubsidieerde aanbod.

Het wetsvoorstel hierover zal in het najaar van 2016 in de kamer worden afgerond en gaat naar verwachting vanaf januari 2018 in.

Het rijksbeleid heeft consequenties voor het huidige voorschoolse aanbod (peuterspeelzaalwerk en vve programma's) in Ten Boer. Op basis van nieuwe regelgeving moet de financiering van dit aanbod vanaf 2018 worden aangepast en moet de kwaliteit op orde worden gebracht.

Vanaf 2017 is voor het peuterspeelzaalwerk in Ten Boer jaarlijks 52.000 euro beschikbaar. Dit bedrag wordt aangevuld via het Rijk. Gefaseerd wordt vanaf 2016 een bedrag van 6.611 tot 39.667 in 2021 toegevoegd. Echter, omdat de gewichtenregeling voor het onderwijs vanaf 2018 door het rijk wordt aangepast, is de nu voorgestelde toekenning vanaf 2018 nog onzeker.

Samen met de partners, voorschoolse instellingen en het onderwijs is in het voorjaar van 2016 op initiatief van de gemeente een visiebijeenkomst georganiseerd over de toekomst van het voorschoolse aanbod. Hieruit zijn een aantal belangrijke uitgangspunten naar voren zijn gekomen. Deze vormen, tezamen met het nieuwe wettelijk kader en de financiële mogelijkheden, de basis voor het voorstel dat hieronder wordt beschreven.

¹ Het werken met minimaal 2 professionele leidsters op een groep

Onderbouwing van het advies:

Informatie/ probleemanalyse (2)

Beoogd effect: a) wat willen we? B) wanneer zijn we tevreden? (3)

Beleidsmaatregelen: wat gaan we daarvoor doen? (4)

Beschikbaar budget: wat mag het kosten? (5)

Conclusie/ advies (6)

Informatie/Probleemanalyse

Een groot deel van de kinderen tot 4 jaar in Ten Boer gaat naar een kinderdagverblijf in Ten Boer of daarbuiten. Ouders werken meestal beide en betalen een ouderbijdrage die wordt aangevuld met de toeslag kinderopvang via de belastingdienst. In 2015 maakte 60% van de ouders gebruik van de kinderopvangtoeslag (Bron: kerncijfers CBS).

Voor de kinderen die niet naar de kinderopvang gaan financiert de gemeente peuterspeelzaalwerk. Daarnaast bekostigt de gemeente 6 vve plekken (voorschoolse educatie) voor kinderen die gezien hun achtergrond een grotere kans lopen om achter te raken in hun ontwikkeling. Deze kinderen worden voor hun tweede levensjaar via het consultatiebureau geïndiceerd voor deelname aan een dit programma.

Tot slot gaat een deel van de kinderen (37) naar een peuterspeelzaal die niet wordt gesubsidieerd door de gemeente maar door middel van giften, ouderbijdragen en vrijwilligerswerk in stand wordt gehouden.

In totaal weten we van 70% (122) van de 178 peuters in Ten Boer dat ze gebruik maken van een voorschools aanbod (kinderopvang en/of peuterspeelzaalwerk) binnen de gemeente.

Op basis van de gegevens die we via de instellingen hebben ontvangen, schatten we in dat ongeveer 69% van de gezinnen gebruik kan maken van de kinderopvang toeslag (2 verdiensgezinnen). Dat betekent dat naar schatting 31% gebruik zal moeten maken van het gesubsidieerde aanbod.

Het gesubsidieerde peuterspeelzaalwerk en het vve programma worden tot 2017 uitgevoerd door één aanbieder. Ouders in Ten Boer hebben aangegeven meer keuzevrijheid te willen en een aanbod dat zo veel mogelijk in de 'eigen kern' wordt georganiseerd. Scholen willen graag dat de opvang dichtbij de school wordt georganiseerd. Dit zowel vanuit de gedachte een ononderbroken ontwikkelingslijn voor kinderen te creëren als de gedachte de 'krimp' te dempen. De gemeente heeft te maken met enerzijds een sanering op budget peuterspeelzaalwerk vanaf 2017 en anderzijds met extra rijksinkomsten om het bereik te vergroten en een kwaliteitsslag te maken.

Wat willen we en wanneer zijn we tevreden?

We willen dat alle kinderen in Ten Boer de kans krijgen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Onderzoek heeft uitgewezen dat investeren op jonge leeftijd later profijt oplevert. De kans op uitval in het onderwijs wordt kleiner wanneer kinderen al met een goede start beginnen aan het basisonderwijs. We hebben de ambitie om op termijn (2021) alle peuters van 2 tot 4 jaar in Ten Boer de kans te bieden om gebruik te maken van een passend voorschools aanbod. Daarbij willen we wachtlijsten voorkomen. Een passend aanbod betekent dat we zoveel mogelijk aansluiten bij de behoefte van de kinderen en de situatie van de ouders. Het betekent ook een kwaliteitsniveau dat aansluit bij de (nieuwe) wettelijke kwaliteitseisen en een aanbod dat in doorgaande lijn met het onderwijs wordt vormgegeven. We vinden het belangrijk dat ouders worden betrokken worden bij de ontwikkeling van hun kind (doorgaande lijn in ouderbetrokkenheid) en dat er sprake is van een goede zorgstructuur. Een aanbod dat tot slot ook past binnen de financiële kaders van de gemeente Ten Boer en de uitvoerbaarheid van de voorschoolse voorzieningen.

Wat gaan we hiervoor doen

Om aan te kunnen sluiten op de bovengenoemde ontwikkelingen stellen we voor om (deels) een nieuwe subsidiesystematiek in te gaan voeren vanaf augustus 2017. Deze kind gebonden wijze van subsidiëren passen we al toe voor een aantal van de gesubsidieerde plaatsen die Kids2be aanbiedt in het dorp Ten Boer en breiden het verder uit.

We gaan uit van een tarief per kind per uur, dat jaarlijks wordt vastgesteld aan de hand van het norm uurtarief dat het rijk hanteert voor de kinderdagopvang (2017: € 7,18). Afhankelijk van de wijze waarop het aanbod wordt vormgegeven (geïntegreerd binnen de dagopvang of separaat, wel of niet vve) kan dit bedrag (per locatie) iets hoger (ca. 5%) worden vastgesteld zonder het financiële kader te overschrijden.

Via voorschoolse instellingen die voldoen aan de (nieuwe) kwaliteitseisen voor kinderopvang/peuterspeelzaalwerk subsidiëren we een basis ontwikkelingsgericht aanbod van 6 uur per week. Dit aanbod is bedoeld voor peuters in de leeftijd van 2- 4 jaar, van ouders die *geen recht* hebben op de kinderopvangtoeslag.

Voor vve (voor- en vroegschoolse educatie) doelgroepkinderen² vanaf 2,5 jaar, subsidiëren we een aanbod van 12 uur per week, gedurende 40 weken per jaar. Ouders betalen afhankelijk van hun inkomen een ouderbijdrage conform de kinderopvangtabel. Voor ouders van vve doelgroepkinderen geldt het laagste tarief van de kinderopvangtabel en worden 2 dagdelen gratis aangeboden.

De Jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau 0-4 jaar) geven we een rol in het stimuleren van ouders om hun peuter deel te laten aan een passend aanbod. Om het bereik verder te vergroten willen in gezamenlijkheid met de voorschoolse instellingen, het onderwijs en de gemeente een plan ontwikkelen.

Wat gaat het kosten

Bij de berekening is voor het eerste jaar (2017) uitgegaan van een gelijkblijvend aantal vve doelgroepkinderen en een uurtarief dat gelijk is aan het norm uurtarief voor de kinderopvang. Vanaf 2018 gaan we uit van een uurtarief waarbij, waar van toepassing, op dit tarief een toeslag (ca 5%) wordt toegepast. Deze toeslag compenseert dat veel minder uren per dag³ en per jaar worden uitgevoerd dan binnen de reguliere kinderdagopvang gemiddeld het geval is. Dit kan bijvoorbeeld in de kleinere kernen het geval zijn. Binnen dit tarief kan tevens rekening worden gehouden met extra tijd voor scholing, ouderbetrokkenheid, zorgoverleg etc. In de onderstaande begroting is vanaf 2018 uitgegaan van €7,50. Er is uitgegaan van een gemiddelde ouderbijdrage. Beide bedragen zijn indicatief. Jaarlijks maken we afspraken met de aanbieder over de precieze hoogte van de bedragen. Het norm uurtarief dat het rijk vaststelt voor de kinderopvang geldt daarbij als uitgangspunt. Het subsidieplafond is tot slot leidend en kan niet worden overschreden.

Tarieven

	Jaar	Bedrag	Gemid. ouder bijdrage	Subsidie per kind per uur	Subsidie per kind per jaar
Rijksnorm	2017	7,18			
	2018	7,50			
Peuteraanbod (240 uur)	2017		1,50	5,68	1.363,20
	2018			6,00	1.440,00
VVE (480 uur)	2017		0,32	6,86	3.292,80
	2018			7,18	3.446,40

Aantal peuters in Ten Boer gebruik kinderopvangtoeslag

Peildatum jan 2015	
Aantal 2 en 3- jarigen	164
Aantal 2 en 3-jarigen KOT	100
% gebruik KOT	60 %

Bron: CBS-kencijfers kinderopvang 2015

Aantal peuters gebruik voorschoolse voorziening

Peildatum maart 2016	
Aantal 2 en 3-jarigen dat naar voorschoolse voorziening gaat in Ten Boer	122 (69%)
Aantal hiervan dat gebruik maakt van toeslag kinderopvang	65 (54%)
Aantal hiervan dat naar verwachting gebruik kan gaan maken van toeslag kinderopvang	84 (69%)

Bron: Kids2be, Stichting kleine vrienden

² Vve doelgroepkinderen betreffen peuters die op de risicosignalering afgenomen door het consultatiebureau, 4 of meer risicofactoren scoren en of bij wie een dreigende taalachterstand wordt geconstateerd.

³ Gemiddeld wordt dagopvang aangeboden voor 10/11 uur per dag gedurende 50/52 weken per jaar. Voor een basis ontwikkelingsgericht programma geldt 3 uur per dag en 6 uur per week. Voor Vve is dat het dubbele.

Begroting

Jaar	Bereik % Aantal	Peuter Opvang	VVE	Totaal per jaar
2017	70% 122	32 43.616	6 19.752	€ 63.368
2018	75% 133	35 50.400	6 20.678	€ 71.078
2019	80% 142	38 54.720	6 20.678	€ 75.398
2020	85% 152	41 59.040	6 20.678	€ 79.718

Conclusie:

Samenvattend verwachten wij door zowel de inzet van het gemeentelijke budget voor het peuterspeelzaalwerk als de rijksmiddelen (rijksregeling 'Een aanbod voor alle peuters), een voorschools aanbod van hoge kwaliteit te creëren. We hebben daarbij de ambitie om de komende jaren een toegankelijk voorschools aanbod voor alle peuters te organiseren.

**Uitvoeringsplan
Evaluatie en communicatie****Uitvoeringsplan**

Om het bovenstaande voorstel uit te kunnen voeren zullen nadere (subsidie) regels en kwaliteitseisen gebaseerd op het nieuwe wettelijke kader worden opgesteld. Planning hiervan ligt in het voorjaar 2017. Deze zullen door het college worden vastgesteld.

Evaluatie en monitoring

We gaan jaarlijks de aantallen kinderen die gebruik maken van het voorschoolse aanbod monitoren en samen met de uitvoerende organisaties het voorgestelde beleid evalueren. We zullen uw Raad hiervan op de hoogte stellen (2019). Ook met het ministerie zullen hierover afspraken worden gemaakt.

Communicatie

Samen met de uitvoerende instellingen wordt een communicatieplan opgesteld.

Financiële aspecten van het advies:

Dekking. Subsidies. Over-onderschrijding. M.I.P. Inkomsten

Vanuit gemeentelijke inzet en rijksmiddelen zijn de volgende bedragen, onder voorbehoud van aanpassingen in de rijksregeling, jaarlijks beschikbaar.

Beschikbaar budget

Ten Boer	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gemeentelijke inzet	65.000	52.500	52.500	52.500	52.500	52.500
Rijksregeling	6.611	13.222	19.833	26.445	33.056	39.667
Totaal beschikbaar	71.611	65.222	72.333	78.945	85.556	92.167

Tussenjaar 2017

In het bovengeschetste overzicht gaan we ervan uit dat vanaf januari 2017 een volledige harmonisatie heeft plaatsgevonden. Dit is in de praktijk niet haalbaar. Daarom is het voorstel om vanaf augustus 2017 de nieuwe manier van subsidiëren van het voorschoolse aanbod en de voorgestelde harmonisatie geheel in te voeren. Daarbij wordt de subsidie toegankelijk voor meerdere aanbieders. Dit heeft de volgende consequenties voor de huidige aanbieders:

- Voor de aanbieder Kids2be vindt deze wijze van subsidiëren onder de juiste condities op de locatie in Ten Boer al plaats. De locatie in Thesinge moet geharmoniseerd worden en dit vergt tijd. Daarom willen we de eerste 7 maanden van 2017 aan deze locatie subsidie verstrekken onder de voorwaarden van ambitieniveau 1 (exploitatievergoeding). Vanaf augustus 2017 verstrekken we subsidie volgens de voorgestelde systematiek en is de locatie geharmoniseerd;
- Vanaf augustus 2017 kunnen nieuwe aanbieders (niveau 2) een subsidieaanvraag indienen onder de juiste condities tot het maximaal beschikbare subsidiebedrag.

	<p><u>Begroting en dekkingsvoorstel tussenjaar</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Januari – december 2017: 22 plekken op ontwikkeling gericht aanbod (basis) 22 x € 1.363,20 = € 29.990 6 plekken voor en vroegschoolse educatie 6 x € 3.292,80 = € 19.756 Totaal: € 49.746 • Januari – juli 2017: 16 plekken (1 groep) = 7/12 x € 11.000 = € 6.416 • Juli – december 2017: 11 plekken op ontwikkeling gericht aanbod (basis) 11 x € 1.363,20 = € 14.995 <p>Totaal kosten 2017: € 71.157</p> <p><u>Dekking</u> Voorstel is om het tussenjaar 2017 te dekken uit de beschikbare middelen voor het peuterspeelzaalwerk en daarbij de <i>niet bestede middelen</i> van 2016 (€ 6.611) te betrekken Totaal dekking: (€ 65.222 + € 6.611) € 71.833</p> <p><u>Buitendorpen</u> De gemeente wil oog houden voor de kleinere kernen (buitendorpen). In deze dorpen is het aantal kinderen soms laag en is het in stand houden van een peutergroep moeilijk. We gaan hierover in onderhandeling met de aanbieder. Het subsidieplafond is daarbij leidend.</p>
<p>Juridische aspecten: Wettelijke basis. Bezwaar – beroep. Handhaving. Hoorzitting. Dwangsom</p>	<p>n.v.t.</p>
<p>Vervolprocedure Presidium, Raadscommissie, Raad, OR e.d.</p>	<p>Het collegevoorstel zal worden voorgelegd aan de Raad van oktober 2016</p>
<p>Bijlagen Kruis aan wat van toepassing is</p>	<p>☐ Ingekomen brief van</p> <p>☐ Ontwerp uitgaande brief</p> <p>☐ Persbericht</p> <p>☐ Formele publicatie</p> <p>☐ Informatieve notitie voor de raad/commissie</p> <p>☐ Kadernotitie / opiniërende notitie voor de raad</p> <p>X Raadsvoorstel + ontwerp-besluit</p> <p>☐ Overige</p>